

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2005-03-08

NR: 16

KONTAKT: Tomas Lundberg, pressekreterare, tel. 08-787 02 15

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

■ Globaliseringen bidrar till låg inflation

Vice riksbankschef Kristina Persson talade idag om globaliseringen och den låga inflationen i Sverige på Föreningssparbankens årliga konferens Vårt Ekonomiska Läge.

"Under det senaste dryga decenniet har inflationen gradvis fallit tillbaka, såväl i Sverige som globalt. Den främsta orsaken är en förändrad penningpolitik i alltfler länder med oberoende centralbanker som styr mot ett pristabilitetsmål. Men nedväxlingen i inflationen har också underlättats av globaliseringen, som bland annat fört med sig ökad konkurrens från låglöneländer och pressat gamla industriländer till ökad produktivitet. Denna utveckling förstärks av de möjligheter som skapas av den nya informationsteknologin", inledde Persson.

"Den låga inflationen i Sverige idag har överraskat många prognosmakare, däribland Riksbanken. Förklaringen tycks delvis stå att finna i att produktiviteten blivit högre än väntat samtidigt som den importerade inflationen varit oväntat låg. Den låga inflationen är således en följd av s.k. positiva utbudschocker och beror inte på att Riksbanken stramat åt penningpolitiken och dämpat efterfrågan", fortsatte Persson.

"Att priserna på importerade varor och tjänster (exklusive olja) fallit mer än väntat hänger delvis samman med förstärkningen av kronan under senare år. Men det finns även tecken på att ökad globalisering och skärpt konkurrens från stora låglöneländer som Kina och Indien har haft viss betydelse för utvecklingen. Enkätundersökningar pekar på att konsumenterna ser till varans pris snarare än till ursprungslandet. Detta gör i sin tur att företagen får svårare att vältra över kostnadsstegringar på konsumenterna och måste rationalisera om de vill bibehålla goda vinstmarginaler", sade Persson.

"Det är svårt att i ett längre perspektiv bedöma vilken betydelse Kinas och Indiens integration i världsekonomin kommer att få för inflationsutvecklingen i Sverige. Å ena sidan har kinesisk tillverkningsindustri under flera år bidragit till att pressa priserna på många typer av industrivaror och konsumentprodukter på världsmarknaden, och Indien ser nu ut att anamma motsvarande roll inom tjänstesektorn. Fortsatta handelsliberaliseringar, nu senast avskaffandet av teko-kvoterna inom EU, och global konkurrens talar också för att denna positiva ut-

■ budschock kan komma att leda till en fortsatt låg importerad inflation under de närmaste åren. Å andra sidan är det viktigt att komma ihåg att Kinas och Indiens växande deltagande i det internationella utbytet inte bara kommer att leda till ett kraftigt ökat utbud av billiga varor och tjänster utan att dessa länder också kommer att bidra med en stor efterfrågan på råvaror, varor och tjänster från övriga världen. Som exempel kan nämnas att när Kina ifjol närmade sig överhettning i byggsektor och bilproduktion blev råvarubehovet så stort att landet tvingades importera 4 procent av den totala globala stålproduktionen. Detta bidrog till att driva upp metallpriserna, vilket i sin tur påverkade producentpriserna för svensk industri", sade Persson.

"Det finns tecken på att den alltmer globaliserade världsekonomi vi lever i, med rivande av handelshinder, avregleringar av produkt- och finansmarknader och integration av allt fler länder i det internationella utbytet, lett till ett starkt omvandlingstryck i Sverige under senare tid. Samtidigt som de traditionella industribranscherna kan producera allt mer med allt färre anställda tycks vissa branscher inom tjänstesektorn skapa arbetstillfällen oavsett konjunktur, vilket bekräftas i enkätundersökningar om företagens anställningsplaner. Tjänsteproduktionen ger numera det största bidraget till den samlade tillväxten", konstaterade Persson.

"Strukturumvandlingen innebär bl.a. att produktion och arbetstillfällen flyttas utomlands. Det passerar sällan en vecka utan att vi får kännedom om nya företagsbeslut om utflyttning av vissa arbetsmoment. Processen drivs till stor del av möjligheten till betydande kostnadsbesparingar. Många studier som publicerats finner emellertid inga belägg för att utvecklingen skulle leda till ökad arbetslöshet och sämre ekonomisk tillväxt i det land varifrån produktionen utlokaliseras. Tvärtom tyder de på att en bättre arbetsfördelning mellan länder leder till lägre kostnader och produktivitetsvinster som i sin tur medför att arbetskraft och investeringar i de industrialiserade länderna kan flyttas till mer högförädlade produkter", framhöll Persson.

"Som liten öppen ekonomi har Sverige haft mycket att vinna på ökad global integration, men omställningsprocessen kan ofta vara krävande. Problem uppstår särskilt om nyetableringar och jobbyten försvåras. Det måste därför finnas tillräckliga incitament att starta företag, att utbilda sig och att söka arbete utanför den egna branschen istället för att fastna i långtidsarbetslöshet. För Sveriges ekonomiska utveckling framöver kommer det att bli avgörande att vi lyckas svara upp mot de krav på omställning och anpassning som globaliseringen och strukturumvandlingen ställer på såväl verksamheter som individer", avslutade Persson.